

Logaldalli namma/ logaldalliid namaid: Anniken Balto, Sara Marina Skum & Mia Máret Norvang

Institušuvdna: Sámi allaskuvla

E-mail: annikenb@samas.no

Sámi muitalanárbevieru sadji mánáidgárddis

Čoahkkáigeassu/ abstrákta:

Mii, goalmát jagi sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahpu studeanttat, leat leamašan iešguđet mánáidgárddiin sámis, gos mii leat áican ahte sámi muitalanárbevieru ii leat nu oidnosis go ovdal. Dán áiggi soaitá muitaleapmi šaddan eanet guoimmuheapmin, ahte mii eat šat ane muitalusaid pedagogalaččat.

Dát lokte gažaldagaid das movt njálmmálaš muitalanvuogi sáhhtá ealáskahttit pedagogalaš doaimmain, ja makkár rolla dain sáhhtá leat mánáid ehtalaš ja sosiála ovdáneamis.

Sámis lea muitaleapmi ja máinnasteapmi leamašan guovddáš oassi njálmmálaš árbevierus ja dan bokte leat sirdán máhtu, árvvuid, norpmaid, historjjá ja eallínáddejumi buolvvas bulvii. Muitalusat leat árbevirolaččat addán mánáide luonddu oktavuodaid, rájiid, oadjebasvuoda, jurddašánvugiid ja ovttasdoaibman arena. Seammás sáhhtá nannet mánáid identitehta, giela ja kultuvrralaš gullevašvuoda. Odđaaigásaš sámi mánáidgárdekonteavsttas sáhhtet muitalusat ráhkadit saji imaštallamii, reflekšuvdnii ja empatiijai, ja addit mánáide vejolašvuoda giedahallat vásáhusaid muitalusaid ja govahallama bokte.

Mii oaidnit ahte mánáidgárdi lea guovddáš arena ealáskahttit muitalanárbevieru. Min vásáhusat hárjehallamiin mánáidgárddiin čájehit ahte bargit soitet dárbbasit eanet árbevirolaš máhtu, doarjaga, áiggi ja oadjebasvuoda vai lihkostuvvet ja besset váldit atnui muitalusaid aktiivvalaččat mánáidgárdeárgabeaivválaš doaimmain.

Odne mánát bajásšaddet servodagas gos šearbmageavaheapmi lea šaddan stuora oassi min eallimis, mii vuhtto hui bures mánáidgárdeárgabeaivvis. Jus boahteáiggis galgat joatkit muitalanárbevieruin, de fertet doalahit ja árvvusatnit sámi árbevieruid didolašvuodain, nugo ovdamearkka dihte háhkat dieđuid ja oahppat nubbi nuppis.